

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnię do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy czteroliniowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów rozdzielnie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamois nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Władzka Eulogjusz.

Wiadomość o uwięzieniu i wszczęciu śledztwa przeciwko potężnemu do niedawna władcy Eulogjuszowi wywarła w społeczeństwie polskim duże zadowolenie. Zaklęty wróg Polaków, wybitny przedstawiciel carystwu rosyjskiego, dygnitarz urzędowego kościoła, znany jest nam dobrze z działalności swej na terenie Dumy, w Chełmszczyźnie oraz w Galicji.

Do szeregu nazwisk Rosjan, którzy pewną ręką zadawali nam ciosy bolesne, oddawna włączyliśmy władzkę Eulogjusza. Na krwawych kartach naszych walk o wiarę przewija się to nazwisko jak upiór, jako coś, co nie może się wprost pomieścić w głowie, co zdawałoby się jest tworem zwyrodniałej imaginacji, a nie minioną rzeczywistością.

Ostatnie występy na terenie galicyjskim były koroną jego działalności. Oto ten „pasterz“ odbiegł swej owczarni, by na nowych terytoriach wszelkimi sposobami prowadzić dalej swę nikczemne dzieło.

Z ulgą czytaliśmy o wtrąceniu go do więzienia i o wszczęciu przeciw niemu dochodzenia karnego.

Zaden ustrój państwowy, po zniesieniu caratu, nie mógłby tolerować przebywania na swobodzie działacza który był wcielaniem zasad caratu i jego filarem a którego wprost kryminalna działalność dawny ustrój rosyjski nie tylko tolerował ale i nagradzał.

Tylko organizacja cerkwi prawosławnej, jaką wymyślił Teofan Prokopowicz, a zaakceptował Piotr Wielki mogła wysunąć na widownię publiczną takiego osobnika, jak Eulogjusz.

Wiadomo powszechnie, że po zniesieniu w Rosji patriarchyatu w cerkwi prawosławnej, zrobiono ją narzędziem państwowym, poddanym absolutnie władzy świeckiej. Biskupi prawosławni byli tylko czynownikami jak reszta biurokratycznej hierarchii państwowej.

Im większą służalczosć wykazywał duchowny prawosławny dla władzy świeckiej tym szybciej awansował, tym szybciej robił karierę. Tak albo zajmował się szpiegostwem kleru albo też udawał się na kresy nawracając „opornych“. I jeden i drugi typ to produkt służalczosć ustroju cerkiewnego.

Carat rosyjski posługiwał się cerkwią tak jak kozakami, a na ziemiach polskich te dwa czynniki wraz z administracją cywilną wzajemnie się dopełniały.

Uwięzienie Eulogjusza przez władzę świecką za dokonane przestępstwa, jest dopiero aktem usunięcia szkodnika i podpory caratu, lecz nie tu skończyć się powinna sprawa. Dla nas ciekawsza byłaby wiadomość, czy w odnowionej Rosji samo duchowieństwo wezwie go przed swój trybunał. Byłoby to wskazówka, jakimi drogami potoczy się dalszy rozwój cerkwi prawosławnej? Czy cer-

kiew rosyjska w swym duchowieństwie ma siły do odgrózenia, czy też będzie w dalszym ciągu narzędziem takiego albo innego rządu rosyjskiego?

Eulogjusz podzielił losy ostatnich dygnitarzy caratu rosyjskiego—wtrącony jest do więzienia, sędzię go będzie sąd jego narodu. My, Polacy, już dawno go osadziliśmy.

J. K. S.

WOJNA.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 8 maja rano.

Przy pochmurnej pogodzie i deszczu ustała dzisiaj działalność bojowa tak pod Arras, jak również nad Aisne.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

BERLIN, 6 | 5. (B. W.) Urzędowo donoszą:

Doniesienia nadeszły o dotychczasowych wynikach w obwodzie blokady w mieście kwintni, przekroczyły z dniem 6 maja sumę miljon br. reg. ton pojemności okrętów.

Szef Sztabu Admiralicji Marynarki.

Komunikat austriacki.

WIENIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 8 maja:

Na całym froncie położenie nie uległo zmianie.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler

Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 7 maja:

Front zachodni.

W okolicy Karola i Włodzimierza-Wołyńskiego, nieprzyjaciół ostrzeliwał usilnie ogniem artylerji stanowiska nasze.

W okolicy Kabrowie, nocą na 6 maja, przedsięwziął nieprzyjaciół ofensywę. Oddziały nieprzyjacielskie zbliżyły się do naszych stanowisk, lecz zostały odparte ogniem naszym.

Front rumuński

i

Front kaukaski.

Odbywa się walka pomiędzy pałolami.

Walki na zachodzie.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 7 maja:

Na północny wschód od Soissons doprowadzili do końca francuzi swe wczorajsze sukcesy i rozszerzyli jeszcze teren zdobyty. Wzięli oni kilka ważnych punktów oparcia na północ od młyna w Laffaux i na północ od Brays-en-Laonnais.

Walka artylerji była ożywiona w okolicy Chemin des Dames, gdzie Niemcy w ciągu dnia skierowali cały szereg nowych siłowych kontr-

ataków na stanowiska francuskie pod Froidemont-Ferme, na wyzniesie Vauclere oraz w odcinku Craonne.—Francuzi wszędzie utrzymali w swym posiadaniu zdobyty teren i odrzucili Niemców, zadając im ciężkie straty. Podczas jednego z tych kontrataków pewien batalion niemiecki wzięty pod ogień francuski cofał się w nieporządku, pozostawiając na polu bitwy większą część swego składu. Przy ponownym obliczeniu jeńców niemieckich liczba ich dosięga dziś 6,100.

Jeden z francuskich korpusów, walczących na północ od Brays-en-Laonnais, wzięty do niewoli 1800 jeńców z liczby powyżej przytoczonej; korpus ten na froncie 4 km. szerokości zdobył całą prawie linię Zygryfryda.

Na reszcie frontu trwa ożywiony ogień artylerji.

Komunikat angielski.

Główna kwatera donosi dnia 8 maja:

Gwałtowne walki toczą się na linii Hindenburga na zachodzie od Bullecourt. Poprawiliśmy stanowiska nasze i uczyniliśmy postępy na zachodzie od Bullecourt.

Nocny atak nieprzyjaciela za pomocą bomb na południu od Oppy, został odparty.

Nieprzyjaciół skierował przy pomocy znacznych sił trzeci kontratak na nasze nowe stanowiska na południu od drogi Souchez. Pierwsze szeregi doszły do krzaków na froncie naszych rowów i załamały się potem w ogniu naszej piechoty i karabinów maszynowych. Następne szeregi uchwyczone zostały naszym ogniem artylerjijskim. Ani jeden Niemiec nie doszedł do naszych rowów. Dzisiaj rano wzięty został pod nasz ogień artylerjijski i karabinów maszynowych oddział nieprzyjacielski, znajdujący się na odkrytym stanowisku pod Bullecourt. Poniósł on ciężkie straty.

Ponowne demonstracje w Sztokholmie.

BERLIN, 9 | 4. Ze Sztokholmu donoszą: Z powodu obecnego niedostatku żywności doszło wieczorem 5 go b. m. w Sztokholmie i Gotenburgu ponownie do demonstracji ulicznych, podczas których demonstranci zrewidowali i częściowo obrabowali kilka składów artykułów spożywczych. Policja wystąpiła energicznie dla rozproszenia hałaśliwego tłumu i w obu miastach pozostała pania sytuacja.

Pomoc dla Ameryki.

RIO DE JANEIRO, 9 | 5. Agencja Havasa donosi: Podstawą programu nowego ministra spraw zagranicznych, Pecanha, będzie całkowita i możliwie energiczna współpraca po stronie Stanów Zjednoczonych. Wobec braku wojskowych środków mocarstwowych Brazylija odda do dyspozycji Stanów Zjednoczonych wszystkie przedmioty wytwórczości narodowej. Stany Zjednoczone mogą też liczyć na wszelkie środki, nadające się

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Od poniedziałku 7-go do czwartku 10-go Maja
Wielki wspaniały, program bezkonkurencyjny!

Czyn ongi popełniony!

BYŁA SOBIE KSIĘŻNICZKA

Znakomita komedia w 4-ch wielkich aktach, osnuta na tle stosunków dworskich w pewnym państwie. W rolach głównych: **Egeda Nissen**, oras głósyj artysta komik **Oskar Link.**

Dramat psychologiczny w 3-ch aktach, według **Wiljama Kau**, osnuty na tle tajemnie wiedzy „indyjskiej.”

NAD PROGRAM:

Tegoroczny Obchód 3-go Maja w Częstochowie

(własne z dzieje z natury)
Ceny miejsc zwykłe.

Stanisław RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna (dawnej Cerkiewna) № 4 (pierwsze piętro nad b. biurem adresowem).
Przyjmuje od 2—8 po poł.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9—1 i od 3—7 wieczorem.

Ogłoszenie.

Stosownie do rozporządzenia Magistratu m. Częstochowy, zobowiązuje z dniem 1 Kwietnia 1917 r. następująca taryfa stopniowana dla zużycia prądu elektrycznego do celów przemysłowych:

Przy zużyciu miesięcznym:

0 do 99 KW	Godz. wysoka taryfa	80 fen.	niska taryfa	45 fen.
100	" 199	" "	78	" " 40
200	" 499	" "	75	" " 37
500	" 999	" "	72	" " 35
1000 KW	Godz. i więcej	" "	70	" " 33

Częstochowa, dn. 7. maja 1917.

MAGISTRAT
Knobisuch.

nać milczeniem tego, iż w historii teatru w Częstochowie zapisać należy fakt znamienny, oto scena, dzięki widocznemu smakowi zespołu, wyglądała acz skromnie, lecz efektownie, a nad drzwiami buduaru Georgety zawieszono czyste aksamitne różowe portjery, przywiezione zdaje się aż z Warszawy.

Dla naszych bywalców teatralnych przyzwyczajony do widoku odrapanych wewnątrz pałaców i zmęczonych dekoracji salonów, podobna staranność o wygląd sceny była prawdziwą niespodzianką.

A. P.

Dziś we czwartek „Jak się podobają mężowi” krotoczwila w 3 aktach Hennequinea’a.

Jutro—„10 z Pawiaka”.

Z Będzina.

Skasowanie 10 proc. podatku.
Wskutek starań stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, magistrat skasował karę 10 proc. od przydatki stoprocentowego zaległego podatku miejskiego, z zastrzeżeniem jednak, że podatek ten będzie wpłacony do kasy wprost bez środków egzekucyjnych.

Rozmaitości.

Okropna katastrofa w kopalni.

Jak donosi Biuro Wolffa, dnia 28 z. m. w szybie „Fredrich” w Wiemelhausen wydarzyło się wielkie nieszczęście. Podczas opuszczania się na dno kopalni runął w przepaść, wskutek pęknięcia liny, kosz z 48 półnikami.

Zebrania trupów i dokładniejszego stwierdzenia przyczyn katastrofy nie można było jeszcze dokonać. Niestety, należy liczyć się z możliwością, że wszyscy górnicy zginęli.

Falszerstwo kart chlebowych.

W Berlinie wykryto dwie na dużą skalę urządzone fabryki kart chlebowych i żywnościowych. Znalaziono specjalne maszyny drukarskie, klisze, wyrabiane dla falszerzy przez jedną z firm magdeburgskich, zapas specjalnego papieru i tysiące gotowych już kart. Aresztowano właściciela drukarni Alfreda Sandvossa, 3 kobiety, zajmujące się puszczaniem kart w obieg, oraz jakiegoś Kwiatkowskiego — jak zaznacza „Berliner Tageblatt”—rosjanina.

Petrawy mięsne ze słonina.

Jeden ze słoni cyrku Sarasaniego w Dreźnie zdziczał wskutek czego trzeba go było z zacierznością usunąć. Oddano tedy olbrzyma do rzeźni, gdzie poniósł śmierć od topora rzeźnika. Sama skóra zwierzęcia ważyła 6 centnarów i sprzedano ją za 1000 marek. Mózg ważył 9 funtów. Mięso słonina, które ma smak podobny do wołowiny, nabył jeden z restauratorów drezdeńskich za 9000 marek. Przez dłuższy czas będą więc Drezdeńscy racyzy się pieczenią ze słonina, której pewnie tak prędko nie zabraknie, zwłaszcza że jest jej przeszło 55 centnarów.

Do chwili oddania dzisiejszego numeru „Gońca” pod prasę Komunikatu niemieckiego nie otrzymaliśmy.

Ofiary:

Dla Paralityków Antoniostwo Stocowie mk. 6 kwit 183 do uznania redakcji Grabowska Regina znalezione rb. 2 kwit 184

Wskutek załatwienia sprawy polubownie p. D. składa do dyspozycji p. Stolarczyka na Bezdome dzieci rb. 5 kwit 185 na Sekcję Przeciwwzbracza rb. 5 kwit 186 do uzn. Redakcji rb. 5 kwit 187

P. Jan Olewiński z racji zakończenia z Magistratem m. Częstochowy swych rachunków złożył łaskawie na moje ręce i do mojej dyspozycji na cel dobroczynny marek 54 które przeznaczam: na inwalidów legionistów marek 18, na bezdome dzieci marek 18 i na przytułek dla starców i kalek 18, przy czym składam p. Olewińskiemu serdeczne podziękowanie za uczynioną ofiarę. Częstochowa, dn. 9 maja

M. Kokowski

kwit 188, 189, 190

Potrzebny jest zaraz na stałą pensję z mieszkaniem mularz, dobrze swój zawód mający; pierwszeństwo dla tych, co umieją też trochę stolarstwa lub innego rzemiosła. Zgłaszać się do A. Pischkekiego, ul. św. Kazimierza Nr. 3 Tamże potrzebny stróż. 347—

DOKTOR MEDYCyny

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.

Panie od 12—1 po południu.

Gimnastyka rytmiczna Dalcroze, a plastyka, a taniec klasyczny

W dniu 12-go maja b. r. o 7 godz. wieczorem odbędzie się w sali strażackiej wykład prof. A. Czerbaka o tej niezmiernie ważnej metodzie wychowawczo na ukowej, jaką dziś zajmuje się cały świat naukowy za Granicą p. Czerbak wyjaśni nam istotę i znaczenie tej metody, uzmysłowi pokazy praktycznymi jej doniosłość obznajmiając Częstochowę z tą dla nas nowością pedagogiczną.

Wykład ten został dn. 4 b. m. z powodu niewygodnej pory dnia odłożony na 12 b m a czysty dochód przeznaczono na rzecz drużyn skautów i skautek naszych.

To też z wielu względów spodziewać się należy że rodzice i szkoły zjawiają się gromadnie wten wieczór w sali straży ogniowej.

Ceny miejsc minimalne gdyż od 2 mar. do 30 fenigów z których uczniowie i uczennice mają prawo opustu.

WODY MINERALNE

świeżego czerpania

nadeszły do składu Aptecznego

Zygmunta Orłowskiego

ul. Panny Marji Nr. 29

Zaginiona książeczka Częstochowskiego Towarzystwa Pożytkowo—Oszczędnościowego, wydana na imię Fortunata Charewicza № 12246.

Nauczyciel gimnazjum udziela lekcji w zakresie kursu całego gimnazjum, przygotował do egzaminów i na świadectwa. Specjalność: matematyka i języki obce. Ul. Szkolna, 5 a m. 22

Z powodu wyjazdu do sprzedania Maszyn na zupełnie nowa Łóżecko zegar i inne rzeczy Wieluńska Nr. 38 m.8

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Obito, we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.